

РЕШЕНИЕ

№ 24172

гр. София, 16.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в публично заседание на 01.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **4124** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 172, ал. 5 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП).
Образувано е по жалба на И. Т. А., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], Столична община, [улица], подадена чрез адв. И. Й.-Т., срещу Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GРАМ-2300507 от 13.03.2026 г., издадена от младши автоконтрольор към Сектор „Пътна полиция“ в Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи - П., с която на основание чл. 171, т. 1, б. з), гг) ЗДвП е приложена принудителна административна мярка – временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство на водач, който е извършил нарушение по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца.
Жалбоподателят – И. Т. А., чрез адв. И. Й.-Т., оспорва заповедта като незаконосъобразна, поради което моли същата да бъде отменена. Поддържа, че е налице съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. Твърди, че в съставения Акт за установяване на административно нарушение серия GA № 4915519/13.03.2026 г., както и в издадената въз основа на него заповед, не са изложени достатъчно фактически основания, позволяващи да се установи наличието на предпоставките за прилагане на принудителната административна мярка. Сочи, че след установяване на нарушението незабавно е изпълнил вмененото задължение, като на същата дата е сключил задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за управлявания автомобил, поради което отпада необходимостта от прилагане на принудителната административна мярка. Навежда доводи, че за законосъобразното прилагане на мярката следва да е установено

кумулятивното наличие на обективния факт на служебно прекратена регистрация и знанието на водача за това обстоятелство, като поддържа, че в случая липсват доказателства да е бил уведомен за служебното прекратяване на регистрацията. В тази връзка сочи, че липсата на уведомяване по чл. 574, ал. 10 КЗ е съществено процесуално нарушение, доколкото именно Гаранционният фонд следва да уведоми собственика за липсата на застраховка и за последиците при непредставяне на доказателства за сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“. Позовава се на съдебна практика, в този смисъл. Поддържа, че заповедта е немотивирана, като липсата на изложени фактически основания представлява самостоятелно основание за нейната отмяна. Счита, че приложената ПАМ нарушава и принципа на съразмерност, тъй като засяга права и законни интереси в по-голяма степен от необходимото за целта, за която актът се издава.

Прави искане оспорената заповед да бъде отменена. Претендира направените по делото разноски. Ответникът – младши автоконтрольор в Сектор „Пътна полиция“ при ОДМВР – П., в депозирано по делото писмено становище, оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа, че оспорената заповед съдържа всички изискуеми реквизити съобразно разпоредбите на чл. 42 ЗАНН и чл. 59 АПК и е издадена от компетентен орган. Счита, че при извършената проверка е установено управление на МПС със служебно прекратена регистрация, поради което са били налице предпоставките за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. з) г) ЗДвП.

Прави искане жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение като прави мотивирано възражение за прекомерност на претендираните от жалбоподателя разноски.

Административен съд – С.-град, III отделение, 17 състав, при извършената проверка по чл. 168, ал. 1 АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

На 13.03.2026 г. в [населено място] жалбоподателят е управлявал лек автомобил Рено Канго с рег. [рег.номер на МПС], собственост на „Крат Инженеринг“ ООД. При извършената от служители на Сектор „Пътна полиция“ при ОДМВР – П. проверка е установено, че автомобилът е със служебно прекратена регистрация от 06.01.2026 г. по реда на чл. 143, ал. 10 ЗДвП поради липса на сключена валидна застраховка „Гражданска отговорност“. За констатираното е съставен Акт за установяване на административно нарушение серия ГА № 4915519, като установеното е квалифицирано като нарушение на чл. 140, ал. 1, пр. 1 ЗДвП.

На 13.03.2026 г. е издадена и оспорената Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № ГРАМ-2300507, с която на жалбоподателя е приложена мярка по чл. 171, т. 1, б. з) г) ЗДвП – временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство на водач, който е извършил нарушение по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца.

По делото е приложена застрахователна полица „Гражданска отговорност“, от която се установява, че на 13.03.2026 г. за процесния автомобил е сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“. Към административната преписка е приложена и справка от автоматизираната информационна система на МВР, съгласно която на същата дата е отразено и служебно възстановяване на регистрацията на автомобила.

При така установената фактическа обстановка настоящият състав намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима – подадена от надлежна страна – адресат на обжалвания акт, имаща право и интерес от оспорването, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК във връзка с чл. 172, ал. 5 ЗДвП, срещу подлежащ на съдебен контрол акт.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 172, ал. 1 ЗДвП принудителните административни мерки по чл. 171, т. 1, 2, 2а, 4, т. 5,

б. а), т. 6 и 7 се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по този закон съобразно тяхната компетентност или от оправомощени от тях длъжностни лица. По делото е приложена Заповед № 8121з-1632/02.12.2021 г. на министъра на вътрешните работи за определяне на служби за контрол по ЗДвП – структури на Министерството на вътрешните работи. На основание чл. 165 ЗДвП и чл. 33, т. 9 ЗМВР, с т. 1.3 от заповедта областните дирекции на Министерството на вътрешните работи и Столична дирекция на вътрешните работи, в рамките на обслужваната територия, са определени да осъществяват контрол по ЗДвП. На основание законовата делегация на чл. 172, ал. 1 ЗДвП директорът на Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи – П. със Заповед № 313з-2692/17.12.2025 г. е определил длъжностните лица от Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи – П., които да прилагат с мотивирана заповед принудителни административни мерки по реда на глава шеста от Закона за движението по пътищата съобразно тяхната компетентност на обслужваната територия на Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи – П., сред които по т. 1.8 са полицейските инспектори, командирите на отделения и младшите автоконтрольори от Сектор „Пътна полиция“ в отдел „Охранителна полиция“ при Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи – П..

Процесната заповед е издадена от М. С. К., който съгласно приложената по делото служебна бележка от 12.05.2026 г. към датата 13.03.2026 г. е изпълнявал длъжността младши автоконтрольор I степен в група „Организация на движението, пътен контрол и превантивна дейност“ на Сектор „Пътна полиция“ към отдел „Охранителна полиция“ при Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи – П., съгласно Заповед № 189/02.04.2015 г., считано от 16.04.2015 г. Тази длъжност попада в обхвата на посочената Заповед № 313з-2692/17.12.2025 г., поради което съдът приема, че оспореният индивидуален административен акт е издаден от материално и персонално компетентен орган.

Оспорената заповед е в писмена форма и съдържа индивидуализация на органа, адресата, правното основание и разпоредената мярка, поради което формално не се установява порок във формата, който сам по себе си да води до отмяна.

Спорът по делото се концентрира върху това дали при издаването на заповедта са били налице материалноправните предпоставки за прилагане на мярката и дали същата съответства на целта на закона.

В разпоредбата на чл. 171, т. 1, буква з) ЗДвП (нова – ДВ бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г.) е предвидено за осигуряване на безопасността на движението по пътищата и за преустановяване на административните нарушения да се прилага принудителна административна мярка "временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство" на водач, извън случаите по букви а)–ж), който при управление на моторно превозно средство е извършил нарушение по този закон, за което е предвидено налагане на наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство – до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от: гг) 6 месеца – за нарушенията по чл. 175, ал. 2 и ал. 3, чл. 176, ал. 1, чл. 178ж, ал. 2 и чл. 182, ал. 5.

В чл. 175, ал. 3 ЗДвП (изм. ДВ бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г.) е предвидено да се наказва с лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от 6 месеца и с глоба 500 лв. водач, който управлява моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред или е регистрирано, но е без табели с регистрационен номер.

В процесната заповед е прието от фактическа страна, че жалбоподателят е управлявал моторно превозно средство със служебно прекратена регистрация по чл. 143, ал. 10 ЗДвП, като деянието е квалифицирано като нарушение на чл. 140, ал. 1, пр. 1 ЗДвП. По аргумент от тази разпоредба

управлението на моторно превозно средство със служебно прекратена регистрация се приравнява на управление на нерегистрирано по надлежния ред МПС, поради което по принцип е налице фактическата хипотеза на чл. 175, ал. 3 ЗДвП, която попада в приложното поле на чл. 171, т. 1, б. з), г) ЗДвП.

В заповедта не е посочен точният час на издаването. Макар законът да не предвижда изрично подобен реквизит, в конкретния случай същият има съществено значение с оглед установените по делото факти. От доказателствата се установява, че на същата дата – 13.03.2026 г. – жалбоподателят е сключил задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, а в 17:08 ч. в автоматизираната информационна система на МВР е отразено служебно възстановяване на регистрацията на автомобила. При липса на данни за точния час на издаване на процесната заповед съдът не може да установи дали към този момент все още са били налице материалноправните предпоставки за прилагане на мярката. Този порок не е само формален, доколкото в конкретния случай времевата последователност на релевантните факти е от съществено значение за преценката дали към момента на издаване на заповедта е съществувало противоправно състояние, което да обоснове необходимостта от прилагане на административна принуда. Липсата на яснота относно този момент пречатства осъществяването на ефективен съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

Наред с това, обстоятелството, че причината, послужила като основание за прилагане на процесната принудителна административна мярка, е била отстранена незабавно след установяването, е от съществено значение за преценката дали при конкретните факти прилагането на мярката е било необходимо и дали същата съответства на целта на закона. Принудителните административни мерки по чл. 171 ЗДвП имат превантивен и преустановителен характер. Те не представляват санкция за вече извършено административно нарушение, а средство за предотвратяване или преустановяване на нарушение и за гарантиране на безопасността на движението по пътищата. Именно поради това тяхното прилагане следва да бъде съобразено с конкретната фактическа обстановка и с необходимостта от защита на обществения интерес, който законът цели да охранява.

В конкретния случай установеното нарушение е било преодоляно в рамките на същия ден. При тези обстоятелства продължаващото действие на мярката „временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство“ не допринася за постигане на целите на закона, тъй като противоправното състояние вече не съществува и липсва опасност от неговото продължаване.

Следва да се отчете и че законодателят е предвидил различни правни последици за подобно поведение. При липса на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ са уредени специални принудителни административни мерки – по чл. 171, т. 1, б. е) ЗДвП спрямо водача и по чл. 171, т. 2, б. в) ЗДвП спрямо самото пътно превозно средство – до отстраняване на нарушението. Отделно от това, при управление на моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред, законът предвижда и административнонаказателна отговорност по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, а в определени хипотези подобно поведение може да осъществява и състав на престъпление по чл. 345, ал. 2 от Наказателния кодекс. Наличието на тази многостепенна правна уредба налага принудителните административни мерки да се прилагат с оглед конкретните факти и тяхната превантивна цел, а не механично. Когато противоправното състояние е вече преодоляно и липсва опасност от неговото продължаване, прилагането на мярката по чл. 171, т. 1, б. з), г) ЗДвП губи своята превантивна и преустановителна функция и на практика се превръща в допълнителна санкция за вече извършеното нарушение, което е несъвместимо с правната природа на принудителните административни мерки по чл. 171 ЗДвП.

В тази връзка следва да бъде съобразена и актуалната практика на Върховния административен съд (ВАС), съгласно която при преценката за законосъобразност на принудителните административни мерки съдът следва да съобрази не само формалното наличие на предпоставките за тяхното прилагане, но и дали при конкретните факти административната принуда действително реализира преследваната от закона цел. В този смисъл са Определение № 533/19.01.2026 г. по адм. дело № 12298/2025 г., Определение № 1738/16.02.2026 г. по адм. дело № 1267/2026 г. и Определение № 1661/13.02.2026 г. по адм. дело № 979/2026 г. на ВАС и други, в които се приема, че когато към момента на издаване на акта или непосредствено след това са настъпили обстоятелства, от които следва, че защитимата от закона цел е вече постигната, продължаването на административната принуда не може да се разглежда изолирано от конкретната фактическа ситуация и не може да се ползва с презумпция за автоматична съразмерност.

В разглеждания случай целта на закона – да се гарантира наличие на задължително застрахователно покритие за участието на автомобила в пътното движение – е била постигната практически незабавно. При това положение продължаващото действие на мярката „временно отнемане на СУМПС“ не е насочено към преустановяване или предотвратяване на нарушение, а води до ограничаване на правата на жалбоподателя без да е налице реална необходимост от това. За пълнота на изложението следва да се посочи, че доводите на жалбоподателя, свързани с липса на надлежно уведомяване по реда на чл. 574 КЗ, макар и подробно развити в жалбата, са ирелевантни за изхода на настоящия спор. Същите касаят преди всичко въпроса за знанието на водача относно регистрационния статус на управляваното МПС и съответно субективната страна на деянието. Тези обстоятелства имат значение при преценката за наличие на вина в рамките на административнонаказателното производство по ангажиране на отговорност за нарушение по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, но са извън предметния обхват на настоящото производство, чийто предмет е съдебният контрол за законосъобразност на приложена принудителна административна мярка. Доколкото принудителните административни мерки по чл. 171 ЗДвП не представляват санкция, тяхното прилагане не е обусловено от установяване на вина.

С оглед на изложеното съдът намира, че оспорената заповед е издадена при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в несъответствие с целта на закона, поради което следва да бъде отменена като незаконосъобразна.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени претендираните и доказани по делото разноски в размер на 5,11 евро, представляващи внесена държавна такса.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GRAM-2300507 от 13.03.2026 г., издадена от младши автоконтрольор към Сектор „Пътна полиция“ в Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи - П..

ОСЪЖДА Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи – П., [населено място], [улица], да заплати на И. Т. А., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], Столична община, [улица], разноски по делото в размер на 5,11 евро (пет евро единнадесет евроцента).

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, съгласно чл. 172, ал. 5, изр. второ ЗДвП.

Препис от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 АПК.

СЪДИЯ: